

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**LLENGUATGES I PRODUCCIÓ
ARTÍSTICS (INTRODUCCIÓ A LA
HISTÒRIA DE L'ART)**

Coordinació: JOVÉ ALBÀ, ANTONI

Any acadèmic 2018-19

Informació general de l'assignatura

Denominació	LLENGUATGES I PRODUCCIÓ ARTÍSTICS (INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA DE L'ART)			
Codi	100061			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Història (R 2015)	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	JOVÉ ALBÀ, ANTONI			
Departament/s	HISTÒRIA DE L'ART I HISTÒRIA SOCIAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 40 % (aproximadament). 60h Hores no presencials: 60 % (aproximadament). 90h			
Idioma/es d'impartició	Castellano / Català			
Distribució de crèdits	1 crèdit = 25 hores de treball de l'estudiant. Total: 150 h			

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
HERRERO CORTELL, MIGUEL ÁNGEL	miquelangel.herrero@hahs.udl.cat	3	
JOVÉ ALBÀ, ANTONI	antoni.jove@udl.cat	3	

Informació complementària de l'assignatura

És una assignatura obligatòria, de la branca de història de l'art, fonamental per entendre la seva contribució a la història de la cultura.

Es tracta d'una Introducció general a la Història de l'Art (diacrònica i sincrònica), amb atenció especial a l'art prehistòric, a l'art en l'Edat Moderna, fins arribar a la autonomia de l'art en el segle XIX i/o als "ismes" al segle XX.

L'assignatura ofereix una visió general sobre el fet artístic que permetrà el estudiant entendre conceptes com art o estil, els diferents modes de representació i contextos de producció, per a tal de poder analitzar obres artístiques o imatges com a fonts històriques.

Coneixements previs

Són desitjables coneixements bàsics d'història de l'art

Objectius acadèmics de l'assignatura

O1 Valorar el rigor metodològic en l'anàlisi d'una obra

O2 Reconèixer els grans corrents estètics en la Història de l'Art

Competències significatives

CE6 Adquirir un coneixement sistemàtic i integral del fet artístic: diferents llenguatges, procediments i tècniques de la producció artística al llarg de la història, així com la teoria i el pensament estètic.

CG3 Desenvolupar una visió diacrònica general de la Història de l'Art general i/o universal.

Continguts fonamentals de l'assignatura

(26 sessions teòrico-pràctiques)

BLOC I. INTRODUCCIÓ (4 sessions / I. Rega)

- L'ús de la imatge com a document històric
- El llenguatge de les imatges. Estil, forma i contingut

- La imatge i el llenguatge visual. Llenguatge, cultura, símbol

BLOC II. ELS ESTILS I GÈNERES ARTÍSTICS EN EL TEMPS (6 sessions / M. Herrero, I. Rega)

- El temps històric: diacronia i sincronia
- Perioditzacions de la història i de la història de l'art
- Classificació tradicional de les arts (distinció entre arts de l'espai —plàstiques— i arts del temps —dinàmiques—)
- Arts acadèmiques o canòniques: arquitectura, escultura, pintura
- Sobre els orígens de l'art. Interpretacions de l'art prehistòric: naturalisme, síntesi, abstracció

BLOC III (a). DISCIPLINES ARTÍSTIQUES. ESCULTURA (6 sessions / I. Rega)

- Anàlisi de la forma: concepte de volum, eixos i composició, dinàmica, proporció, llum, i lectura visual
- La materialitat de l'obra. Estil i resolució formal
- Gènere i temàtica: sepulcre, retaule, monument públic, etc.

BLOC III (b). DISCIPLINES ARTÍSTIQUES. PINTURA (6 sessions / M. Herrero)

- Anàlisi de la forma: composició, paleta, llum, geometria interna, pesos, masses, i lectura visual
- La materialitat de l'obra. Estil i resolució formal
- Gènere i temàtica

BLOC IV. EL PODER DE LES IMATGES (4 sessions / M. Herrero, I. Rega)

- Imatge històrica / Imatge mitològica
- Art i poder en l'època moderna i contemporània. De l'absolutisme al totalitarismes
- "Iconocràtia" i política de la imatge: símbol, forma i contingut
- Imatges "innocents". L'art de la persuasió

Eixos metodològics de l'assignatura

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Teoria	O1 O2	GG	30t	35
Seminaris (S)	Seminaris (2) per a la realització d'activitats pràctiques (Vegeu les dates a sota)	O1 O2	GG	5t	--
Pràctiques (P)	Pràctiques d'aula: Anàlisi / Comentari d'obres d'art (en l'horari ordinari de classe) Pràctiques de camp, a concretar (en l'horari ordinari de classe)	O1 O2	GG	15p	10
Treballs (T)	Evidències de Lectura, en forma de dos proves escrites	O1 O2	Ind	--	45
Tutories (Tut)	Tutories individuals o de grup petit	O1 O2	Ind GP	6	--
Avaluació (Ex)	Examen	O1 O2	GG	4	--

TOTAL	150 h (6 ECTS) Distribució t / p: 40 % + 60 % (aprox.)			60	90
--------------	---	--	--	----	----

O: Objectius -- G: Grups -- HP: Hores presencials -- HNP: Hores no presencials -- GG: Grup gran -- Ind: Individual -- GP: Grup petit -- t: hores teòriques -- p: hores pràctiques

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Com a norma general, a la UdL l'avaluació és **contínua (AC)** i es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i l'assistència a les sessions presencials. Per aquesta raó, **l'assistència i participació a les diferents sessions presencials és obligatòria**, i serà controlada pel professorat de l'assignatura.

(M) i (P): Classes teòriques i pràctiques d'aula

Horari: Dijous i divendres, de 11.30-13. Aula 0.30

(S): Seminaris (2) per a la realització d'activitats pràctiques

Son dos els seminaris per a la realització d'activitats pràctiques, els quals **són d'assistència obligatòria i es duran a terme fora del horari ordinari de curs**. Es facilitarà a l'estudiantat un dossier de lectures per tal de preparar-los.

(S1): Horari: Dimecres 8 de novembre, de 11.30-14. Aula 0.30

Anàlisi / Comentari d'obres d'art: Escultura, amb el prof. Iván Rega

(S2) Horari: Dimecres 29 de novembre, de 11.30-14. Aula 1.03

Anàlisi / Comentari d'obres d'art: Pintura, amb el prof. Miquelàngel Herrero

El objectiu d'aquest seminaris és **aprofundir en les tècniques d'anàlisi i comentari d'obres d'art i recollir evidències de les lectures obligatòries**. Per aquesta raó a la finalització d'aquestes sessions presencials es realitzaran exercicis i/o proves escrites, les quals faran part de l'Avaluació continuada de l'assignatura.

L'assistència i participació en cadascú d'aquests seminaris pràctics representa un 10 % del percentatge de la Nota Final (10 % + 10 %).

En aplicació de la normativa d'avaluació de la UdL les Pràctiques de camp (P) i/o Seminaris, en tant que avaluació pràctica, no són recuperables.

(P): Pràctiques de camp, a concretar.

(T): Treballs escrits.

Aquesta assignatura es complementa amb un seguit de lectures. Es facilitarà un dossier de **Lectures obligatòries** a l'alumnat. Teniu al vostre abast, al servei de copisteria del Rectorat, un dossier de fotocòpies amb extractes dels següents llibres (Vegeu bibliografia de l'assignatura):

- ARNHEIM, R. (1979), Arte y percepción visual: psicología del ojo creador: nueva versión, Madrid, Alianza.

L'avaluació es farà a través de diferents proves o evidències de lectura, en forma de dos exercicis i/o proves escrites, els quals estan relacionats amb els seminaris pràctics. Vegeu els Seminaris (2) per a la realització d'activitats pràctiques.

Cadascú d'aquest treballs escrits representa un 10 % del percentatge de la Nota Final de l'assignatura (10 % + 10 %), però es condició indispensable pel seu lliurament — *sine qua non* — l'assistència al seminari corresponent.

Treball voluntari o complementari, el qual consistirà en la recensió de la següent lectura:

- BURKE, P. (2001), Visto y no visto. El uso de la imagen como documento histórico. Barcelona, Crítica.

Tutories (Tut): Sense perjudici de les tutories individuals, s'han previst (2) Tutories grupals d'assistència voluntària als darrers dies del període lectiu, en l'horari ordinari de classe:

(Tut1): Horari: Dijous 11 de gener, de 11.30-13. Aula 0.30

Activitats de repàs i síntesi: Escultura, amb el prof. Iván Rega

(Tut2) Horari: Divendres 12 de gener, de 11.30-13. Aula 0.30

Activitats de repàs i síntesi: Pintura, amb el prof. Miquelàngel Herrero

(Ex): Exàmens

Examen final: --

Recuperació: --

Per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitats laborals – sempre que es pugui demostrar documentalment–, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici de curs, i tindrà dret a la realització **d'una avaluació única (AU), mitjançant un examen.**

En la modalitat **d'avaluació única**, l'Examen final de l'assignatura representa el 60 % del percentatge de la Nota Final .

No obstant això, serà requisit indispensable per tenir l'opció d'avaluació única l'assistència i participació en els Seminaris (2) per a la realització d'activitats pràctiques i la realització dels corresponents Treballs o informes escrits.

També es podran acollir-se al sistema d'avaluació única els alumnes que han repetit l'assignatura, sempre que hi hagi coincidència horària amb d'altres assignatures.

Opció seguint i superant l'AC:

Nota Final d'assignatura: AS + In/T + Ex

AS = 15%

In/T = 40%

Ex = 45%

Opció d'AU:

Nota Final d'assignatura: EX + AC

In/T = 40%

Ex = 65%

Sistema d'avaluació

Mecanismes d'avaluació	Activitat	O*	%*
Assistència i participació (As)	Assistència a l'aula, controlada pel professorat (10%) + Participació a l'aula (5 %)	O1 i O2	15 %
Avaluació (Ex)	(AV) Examen	O1 i O2	45 %
Informe (In) / Treballs (T)	(T) Evidències de Lectura, en forma de dos treballs i/o proves escrites (10 % + 10 %) * Són d'obligatòria assistència les Pràctiques de camp (P) i/o Seminaris (S): (10 % + 10 %)	O1 i O2	40 %
TOTAL			100 %

O: objectius -- %: percentatge de la nota final.

(En aplicació de la normativa d'avaluació la recuperació només afecta a l'examen (AV), en ser una prova teòrica igual o superior al 30 % de la nota final. Els Treballs pràctics (T) i Pràctiques de camp (P) i/o Seminaris (S), en tant que avaluació pràctica, no són recuperables).

Bibliografia i recursos d'informació

Obres generals:

ARNHEIM, R. (1979), Arte y percepción visual: psicología del ojo creador: nueva versión, Madrid, Alianza.

BELL, J. (2008), El espejo del mundo, Barcelona, Paidós.

BELTING, H. (2007), Antropología de la imagen, Buenos Aires, Katz.

BORRÁS GUALIS, G., y otros (1988), Introducción General al Arte. Madrid, Istmo.

BURKE, P. (2001), Visto y no visto. El uso de la imagen como documento histórico. Barcelona, Crítica.

CAMPÀS, J. (2015), Introducció a la història de l'art [Recurs electrònic], Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya.

ECO, U. (1985), La definición del arte. Lo que hoy llamamos arte ¿ha sido y será siempre arte? Barcelona, Martínez Roca.

FAERNA GARCÍA-BERMEJO, J.M., y GÓMEZ CEDILLO, A. (2000), Conceptos Fundamentales de Arte, Madrid, Alianza.

FATÁS, G. y G. M. BORRÁS, (1999), Diccionario de términos de arte y elementos de arqueología, heráldica y numismática, Madrid, Alianza.

FOCILLON, H. (1983), La Vida de las formas y elogio de la mano, Madrid, Xarait.

FREIXA, M., CARBONELL, E., FURIÓ, V., VÉLEZ, P., VILA, F., YARZA, J. (1991), Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos, Barcelona, Barcanova. Temas Universitarios.

FURIÓ, V. (2002), Sociología del arte, Madrid, Cátedra.

GOMBRICH, E. H. (1997), La historia del arte, Madrid, Destino.

- HASKELL, F. (1994), La historia y sus imágenes. El arte y la interpretación del pasado, Madrid, Al. Forma.
- MORALEJO, S. (2004), Formas elocuentes. Reflexiones sobre la teoría de la representación, Madrid, Akal.
- PLAZAOLA, J. (2003), Modelos y teorías de la Historia del Arte. San Sebastián, Universidad de Deusto.
- RAMÍREZ, J. A. (1996), Cómo escribir sobre arte y arquitectura. Barcelona, Del Serbal.
- RUEDA I ROIGÉ, F.J. (coord.), (1999), Introducció a la Història de l'Art, Barcelona, Pòrtic.
- SAXL, F. (1981), La vida de las imágenes, Madrid, Al. Forma 81.